

MS-A0102 Differential and integral calculus 1

Ratkaisut 5, tehtävät 1-7

1. Samalla `linspace(a,b,101)` Matlab antaa

$$\int_0^1 e^x dx \approx 1.7369, \quad \int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos x dx \approx 0.7138, \quad \int_0^3 x^2 dx \approx 9.1354,$$

kun taas tarkat arvot ovat

$$e - 1 \approx 1.7183, \quad 1/\sqrt{2} \approx 0.7071, \quad \text{and } 9.$$

3.

$$e^t \approx 1 + t + \frac{t^2}{2} + \frac{t^3}{6} \Rightarrow e^{-x^2} \approx 1 - x^2 + \frac{x^4}{2} - \frac{x^6}{6},$$
$$\int_0^1 e^{-x^2} dx \approx \int_0^1 \left(1 - x^2 + \frac{x^4}{2} - \frac{x^6}{6}\right) dx = \left(x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{10} - \frac{x^7}{42}\right) \Big|_0^1 = \frac{26}{35} \approx 0.7429.$$

※ Itse asiassa, funktion e^{-x^2} integraalifunktiota ei voida ilmaista alkeisfunktioiden avulla. Voit yrittää laskea integraalin $\int_0^1 e^{-x^2} dx$ suosikkiohjelmistollasi. Esimerkiksi Mathematican perusintegraattori antaa $\int_0^1 e^{-x^2} dx \approx 0.7468$.

4. Vertaa Harjoitusten 3, tehtävään 6(a).

$$\frac{\sin x}{x} \approx \frac{1}{x} \left(x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120}\right) = 1 - \frac{x^2}{6} + \frac{x^4}{120},$$
$$\int_0^1 \frac{\sin x}{x} dx \approx \int_0^1 \left(1 - \frac{x^2}{6} + \frac{x^4}{120}\right) dx = \left(x - \frac{x^3}{18} + \frac{x^5}{600}\right) \Big|_0^1 = \frac{1703}{1800} \approx 0.94611.$$

※ Tämä on toinen viattoman näköinen funktio, jonka integraalifunktiota ei voida ilmaista alkeisfunktioiden avulla. Mathematica antaa $\int_0^1 x^{-1} \sin x dx \approx 0.94608$.

5.

$$\frac{1}{x(x+2)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+2} = \frac{A(x+2) + Bx}{x(x+2)} \Rightarrow \begin{cases} A + B = 0 \\ 2A = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A = \frac{1}{2} \\ B = -\frac{1}{2} \end{cases},$$
$$\int_2^3 \frac{dx}{x(x+2)} = \frac{1}{2} \int_2^3 \frac{dx}{x} - \frac{1}{2} \int_2^3 \frac{dx}{x+2} = \frac{1}{2} (\ln x - \ln(x+2)) \Big|_2^3 = \frac{1}{2} \ln \frac{x}{x+2} \Big|_2^3$$
$$\frac{1}{2} (\ln 3 - \ln 5 + \ln 2) = \frac{1}{2} \ln \frac{6}{5} \approx 0.091.$$

6. Huomaa aluksi, että

$$\frac{x^3}{x(x+2)} = \frac{x^2}{x+2}.$$

Jakokulmassa laskeminen (ei näytetä tässä) antaa

$$\frac{x^2}{x+2} = x - 2 + \frac{4}{x+2} \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} q(x) = x - 2 \\ r(x) = 4, \end{cases} \quad \begin{cases} C = 0, \\ D = 4. \end{cases}$$

Ollaan valmiita integroimaan:

$$\int_2^3 \frac{x^3}{x(x+2)} dx = \int_2^3 x - 2 + \frac{4}{x+2} dx = \left(\frac{1}{2}x^2 - 2x + 4 \ln(x+2) \right) \Big|_2^3 = \frac{1}{2} + \ln \frac{5}{4} \approx 1.39.$$